

LANA JŪRA

FOTO: NO UPB ARHĪVA

Mūsu enerģētikai nākotnē jābūt ZAĻAI

Mums jārēķinās, ka naftu un gāzi Latvija saņem no viena piegādātāja un ka alternatīvu enerģijas avotu, izņemot to, ko varētu saražot paši, valstī nav. Būtu ļoti gudri un patriotiski savas energodrošības un neatkarības, kā arī mūsu cilvēkresursu izmantošanas nolūkā attīstīt vietējo atjaunojamās enerģijas potenciālu un ar šo jomu saistītās tehnoloģijas. Latvijas enerģijas ražošanas stratēģiju, ieguvumus un zaudējumus, salīdzinot ar citām Eiropas valstīm, analizē Uldis Pilēns, UPB holdinga prezidents. Sākumā gribas pieminēt, ka «UPB Energy Latvija» mazjaudas koģenerācijas staciju ražošana, serviss un eksports, kā arī šo iekārtu piegāde vietējam tirgum viennozīmīgi ir viens no nacionālā biznesa veiksmes stāstiem. Patlaban kompānija ir vienīgā koģenerācijas staciju ražotāja Baltijas valstīs.

Ja salīdzinām tradicionālos un alternatīvos enerģijas ieguves veidus – cik zaļa enerģijas jomā ir Latvija un Eiropa kopumā?

Es uzskatu, ka jāvirās pretnostatīt alternatīvo enerģijas ieguvi un tradicionālo. Meistarība ir sakombinēt un atrast katrai tautsaimniecības stadijai efektīvāko. Piemēram, Dānija lielajā naftas krīzes laikā 70. gadu beigās izveidoja striktu programmu, kurā definēja 3 galvenos uzdevumus: pirmais – samazināt atkarību no importētā fosilā kurināmā, otrs – ierobežot patēriņa pieaugumu, trešais – katrā kopprodukta vienībā samazināt energoietilpību. Šodien mēs redzam, kā izskatās tā laika krīzes stratēģija – energoresursu patēriņš valstī nav pieaudzis, kopprodukta vienības energoietilpība ir samazinājusies, bet būtiskākais ieguvums ir straujās zaļās enerģijas ražošanas apjoma kāpums. Dāņi savu politiku definējuši energoietilpības samazināšanas virzienā, viņu rūpniecība ir energotaupīga. Mēs varētu rīkoties līdzīgi.

Tagad ieskatīsimies Vācijas scenārijā. 1990. gadā zaļās enerģijas daļa kopējā patēriņā bija 3,6%, 2020. gadā tiek plānoti – 47%; dabas gāzes īpatsvars 1990. gadā – 27%, 2020. gadā – 11%. Tā ir politiskā valsts filozofija.

Latvijas energoefektivitāti mēs varam rēķināt pēc sekojošas shēmas – piemēram, jo lielāks kopējā enerģijas ražošanā būs koģenerācijas īpatsvars, jo efektīvāk mēs izmantosim kurināmo un vairāk varēsim ietaupīt. Tā ir zaļā pieeja enerģijas patēriņam un vienlaikus CO₂ izmešu un atkarības mazināšana no importētiem energoresursiem. Tas būtu domāšanas pamatā. Problēma ir tāda, ka Latvijai trūkst nākotnes redzējuma, taču mēs atrodamies Rietumu civilizācijas ģeogrāfiskajā teritorijā, un mums būtu jāpiemērojas šejienes spēles nosacījumiem. Mēs varam teikt, ka Daugavas kaskāde jau nodrošina EK noteikto alternatīvās enerģijas īpatsvaru, un likties mierā, jo esam diezgan labā pozīcijā. Taču tas ir pašapmāns, un nekas nevar būt sliktāk, kā neiet dažus soļus uz priekšu.

Ar enerģijas politiku nozīmīgā līmenī jānodarbojas visām ES dalībvalstīm. Pamatā šo procesu koordinē valstu energoagentūras ministriju līmenī, kuras tad arī rūpējas par šo tautsaimniecībai nozīmīgo sektoru. Latvijā un Kiprā šādas institūcijas nav, un no tā izriet, ka arī energopolitika mums zināmā mērā ir nedefinēts lielums: vienu daļu realizē Vides ministrija, otru – Ekonomikas

